

Raadsvoorstel

Commissievergadering: Planning en Control 14 juni 2023

Titel: Financiële stukken Veiligheidsregio Fryslân

Onderwerp: Begroting 2024, jaarstukken 2022 en eerste begrotingswijziging 2023

Portefeuillehouder/Teamleider: Jack Werkman & Esther Verhagen / Marijke Vreugdenhil & Harry Dekkers

Extern zaak ID (zaakcode): 0085175280

Datum collegevergadering

16 mei 2023

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van:

1. **Jaarstukken 2022 van de Veiligheidsregio Fryslân.**
 - a) € 0,569 miljoen te reserveren voor aantal specifieke taken;
 - b) € 0,325 miljoen toe te voegen aan de egalisatiereserve.
2. **De eerste begrotingswijziging 2023 van de Veiligheidsregio Fryslân.**
 - a) De wijziging heeft geen effect op de reeds vastgestelde bijdrage per programma in de primitieve begroting 2023.

In te stemmen met:

3. **De Programmabegroting 2024 VRF waaronder een bijdrage van Ooststellingwerf van in totaal € 3.075.472,- voor 2024, onderverdeeld in:**
 - a) Gezondheid € 1.182.400,-
 - b) Crisisbeheer € 121.337,-
 - c) Brandweer € 1.771.735,-
4. **De oprichting van de landelijke stichting waarborgfonds veiligheidsregio's en als gemeente Ooststellingwerf deel te nemen aan het fonds.**
5. **Geen nadere zienswijze in te dienen naar aanleiding van de financiële documenten van de Veiligheidsregio Fryslân.**

Openbaar

- ☐ Ja, passief via openbaar verslag

Bijlagen

1. VRF - Aanbiedingsbrief Veiligheidsregio Fryslân
2. VRF - Jaarstukken 2022
3. VRF - De eerste begrotingswijziging 2023
4. VRF - Programmabegroting 2024
5. Aanbiedingsbrief oprichting stichting Waarborgfonds
6. Memo Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
7. Brief antwoord gemeenteraad Ooststellingwerf
8. VRF - Raadsvoorstel
9. VRF - Raadsbesluit
10. VRF - Controleverklaring

Inleiding

De Veiligheidsregio Fryslân (hierna: VRF) heeft de jaarstukken 2022, de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 aan de gemeenten aangeboden.

De jaarstukken staan wederom voor een groot deel in het teken van diverse crisistaken. De eerste maanden van het jaar betrof dit voornamelijk de rol met betrekking tot de coronacrisis. In het voorjaar nam dit gestaag af, maar door de oorlog in Oekraïne en het haperende opvangbeleid zijn meer coördinerende taken op de veiligheidsregio afgekomen.

De begroting 2024 is gebaseerd op de eerder vastgestelde kaderbrief tijdens de behandeling in de raadsvergadering van 24 januari 2023. Toen is besloten een zienswijze in te dienen. Tijdens de bespreking van de plannen voor de periode 2024-2027 zijn namelijk door meerdere gemeentes de gemaakte afspraken over het vaststellen van de financiële kaders ter discussie gesteld. Als gevolg hiervan is de indexering van de materiële kosten voor 2024 voorlopig beperkt tot 8%, op basis van 'scenario 3'.

Het Veiligheidsberaad heeft vorig jaar het principebesluit genomen tot het oprichten van 'stichting waarborgfonds veiligheidsregio's'. Dit maakt het mogelijk niet-verzekerbare risico's als veiligheidsregio's samen te dragen en helpt veiligheidsregio's aan een alternatief voor verzekeringen en een stevige onderhandelingspositie.

Argumenten

1.1 De jaarrekening 2022

VRF heeft in 2022 een positief resultaat gerealiseerd van € 894.000. Dit wordt deels veroorzaakt doordat een aantal reguliere taken zijn uitgesteld. Er is voor ongeveer € 50 miljoen aan extra taken uitgevoerd door extra crisistaken. Deze extra taken zijn uitgevoerd terwijl bij het bij alle organisatieonderdelen lastig is gebleken om in de huidige arbeidsmarkt de formatie op niveau te houden. Ook 2022 was een bewogen jaar. De coronacrisis speelde in begin 2022 nog volop, vanaf maart werden de gevolgen van de oorlog in Oekraïne hier ook merkbaar. De lasten van de genoemde extra taken werden zo goed als volledig vergoed vanuit het Rijk.

Per programma is het gerealiseerd resultaat als volgt:

Gerealiseerd resultaat per programma	Resultaat
Gezondheid	265
Crisisbeheersing	258
Brandweer	48
Organisatie	323
Gerealiseerd resultaat	894

Totaal voorstellen resultaatbestemming	894
--	-----

Reactie op de jaarrekening 2022

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Fryslân stelt voor om het positieve resultaat als volgt te bestemmen:

Omschrijving	Voorstel tot bestemming	Toelichting
Reserveren voor een aantal specifieke taken	€ 569.000	Er komt een aantal ontwikkelingen op ons af waarop we verwachten extra inzet te moeten plegen. Wij stellen voor om de middelen voor deze ontwikkelingen te reserveren.
Wabo	170.000	
Projecten	135.000	
Kansrijke start	59.000	
Publieke gezondheid onderzoekers	125.000	
Integraal zorgakkoord	80.000	
Resterende deel toevoegen aan de egaliseringsreserve	€ 325.000	

1.2 Begrotingswijziging 2023

De wijziging vloeit hoofdzakelijk voort uit het vastgestelde financiële kader 2024-2027

Met de eerste begrotingswijziging van 2023 brengt de VRF de lopende begroting in lijn met begroting van 2023. Denk daarbij aan Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg, maar ook de effecten van de CAO. De indexering is (nog) niet bekend, dus is er een inschatting gemaakt. Zodra de loonkostenontwikkeling bekend is, wordt deze in het begrotingsjaar zelf gecorrigeerd.

Daarnaast zijn er een aantal incidentele ontwikkelingen die specifiek gelden voor 2023. Conform het voorstel in de jaarrekening 2022 worden de bedragen toegevoegd aan de bestemmingsreserves Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA), kansrijke start en projecten (grotendeel) in 2023 gebruikt. Bovenstaande wijzigingen zijn in de eerste begrotingswijziging 2023 verwerkt.

1.3 Programmabegroting 2024

De begroting is opgesteld op basis van de eerder behandelde kaderbrief. In de kaderbrief worden zowel de reguliere indexatie, de beleidsmatige ontwikkelingen als de overige autonome ontwikkelingen meegenomen.

Beleidsmatige ontwikkelingen

- Binnen het programma gezondheid gaat het om beleidsadvisering voor een stevigere rol te pakken als regisseur en adviseur in de preventieketen op het gebied van diverse landelijke regelingen zoals het IZA, GALA en SPUK vragen om meer coördinatie en afstemming (€ 111.000).
- Nu Niet Zwanger is gericht op het voorkomen van onbedoelde zwangerschap. Het biedt professionals in het sociaal domein ondersteuning en concrete middelen om met cliënten in gesprek te gaan over hun kindwens en het moment van zwangerschap. We werken samen met het medische domein. Ook in 2022 zijn we de interventie NNZ blijven uitrollen binnen het sociaal en medisch domein. (€165.000).

Autonome ontwikkelingen

- Indexering materiële kosten: In de kaderbrief 2024-2027 is door het bestuur ervoor gekozen om incidenteel af te wijken van de indexatieafspraken die in de financiële verordening zijn opgenomen vanwege de historisch hoge inflatie. Afgesproken is om de indexatie van de materiële kosten voor 2024 af te toppen tot 8%. Dit wordt achteraf op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds geëvalueerd. De definitieve gemeentelijke bijdrage bepaald op basis van de werkelijke loonprijscompensatie die gemeenten via het gemeentefonds over de jaren 2022, 2023 en 2024 ontvangen. Deze afspraak staat ook bekend als 'scenario 3'. Dat is de enige wijziging in de begroting t.o.v. de kaderbrief.

Indexering loonkosten

- Voor de indexering van de loonkosten is uitgegaan van de macro-economische verkenning van het CPB. In de septembercirculaire van het gemeentefonds worden deze cijfers vermeld.

1.4 De oprichting van de landelijke stichting waarborgfonds veiligheidsregio's & deelname

Het Veiligheidsberaad heeft vorig jaar het principebesluit genomen tot het oprichten van 'stichting waarborgfonds veiligheidsregio's'. Dit maakt het mogelijk risico's die niet verzekeraar zijn als veiligheidsregio's samen te dragen. Dit helpt de veiligheidsregio's aan een alternatief voor verzekeringen en verstevigt het de onderhandelingspositie waar wel een verzekering nodig is en verstevigt het de onderhandelingspositie waar wel een verzekering nodig is. En, niet onbelangrijk, het zorgt ervoor dat we brandweermensen die te maken krijgen met ongevallen tegemoet kunnen komen tegen de laagst mogelijke financiële risico's.

Er is gekozen voor het oprichten van een stichting, omdat en dan gebruik gemaakt van vrijstelling van de vergunningplicht vanwege de activiteiten 'verzekeren'. De deelname aan het waarborgfonds is vrijwillig met een minimale periode van deelname van vijf jaar.

De exacte financiële gevolgen voor Veiligheidsregio Fryslân zijn nog niet bekend. De insteek is dat de oprichting van het waarborgfonds op landelijk niveau kostenneutraal gaat zijn. Zodra de financiële gevolgen

bekend zijn, worden die gedeeld. Er wordt nu van uit gegaan dat de impact beperkt en kostenneutraal gaat zijn. Mocht dat niet zo zijn, dan zal de financiële impact beperkt zijn en wordt verwacht dat deze binnen de begroting op te vangen is.

1.5 Geen nadere zienswijze in te dienen naar aanleiding van de financiële documenten van de VRF.

De financiële documenten geven geen aanleiding tot het formuleren van een nadere zienswijze. De VRF heeft invulling gegeven aan de zienswijze bij de kaderbrief.

Kanttekeningen

a. Cao en werkgeverslasten

Op het moment van schrijven zijn de cao-onderhandelingen nog niet afgerond. Dit betekent dat in de tweede begrotingswijziging de effecten van de cao zullen worden verwerkt. De financiële gevolgen worden dan duidelijk, waarbij een stijging van de bijdrage aan de VRF niet uit te sluiten is.

b. Betrokken blijven bij de ontwikkelingen

Indien de afspraken over de begroting niet worden gerealiseerd door de Veiligheidsregio, krijgen de gemeenten achteraf alsnog de rekening gepresenteerd. Het is daarom van belang om contact te blijven houden met Veiligheidsregio en kritisch te blijven op de ontwikkelingen.

c. Inspraak is beperkt

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, kan onze gemeenteraad een zienswijze indienen met betrekking tot voorliggende stukken. Het is echter aan het algemeen bestuur om deze zienswijzen te verzamelen en aan de hand daarvan koers te wijzigen indien nodig.

Financiële toelichting

1. Jaarrekening 2022: resultaat van € 894.000 wordt deels bestemd aan de aangegeven onderwerpen en deels vindt er een toevoeging aan de egalisereserve plaats.
2. Begroting 2024: In onderstaande tabel staat de bijdrage van onze gemeente voor de verschillende programma's van de Veiligheidsregio in 2024, ten opzichte van wat wij in de begroting 2023 voor het jaar 2024 hebben opgenomen:

Begrotingsjaar	Begroting	Begroting	
2024	VRF	O'werf 2024	Verschil
GGD	1.182.400	1.108.038	-74.362
Crisis	121.337	109.217	-12.120
Brandweer	1.771.735	1.645.650	-126.085
Totaal	3.075.472	2.862.905	-212.567

Voor 2024 betekent dit met betrekking tot de bijdrage aan de Veiligheidsregio een stijging van in totaal € 212.567. Deze financiële consequenties worden meegenomen bij de programmabegroting 2024. De stijging is onder andere veroorzaakt door een aantal autonome ontwikkelingen en keuzes uit de Kaderbrief, waaronder de indexering op loonkosten en de materiële prijzen op basis van 'scenario 3'.